

MENGHEL-DICHTEN:
FYGHE-SNOEPER;
BACCHVS-CORTRYCK:

Door OLIVIER DE WREE, Licentiaet in beyde de Rechten.

TOT BRVGGE,
By Nicolaus Weyghel / inde Noortsantstrate. 1625.

Met Gratie ende Privilegie.

MEINHEIT DICHTER

FRANZ JOSEPH

BACCHUS

...

...

...

...

GHELVCK-BIEDINGHE

AENDEN DEVGHT- ENDE CONST-RYCKEN HEERE, H.

NICOLAVS VAN TROOSTENBERGHE,

GEHVLTE ENDE GEWYT XXXV. ABT VANDE ABDYE

geleyt den EECK-HOVTE binnen Brugge, den 21. Jan. 1624,

na de affijbigheyt

VANDEN SEER EERVVEERD. HEERE, H.

IOANNES VANDEN BERGHE;*GHEDICHT OP HYNLIEDER BY-NAEMEN.*

Oen eertijts't Aerde-volc door ongehoorde trappen

Begeerden op de son te bringhen hunne stappen ;

En Iupiter hun neef, en al der Goden jacht

Te drijven uyt hun rijk met nieu-gevonde crach-

D'een BERGH dan als een bal van hand tot hand gegeven,
Wiert haestigh op het hooft van d'ander BERGH gedreven.

Sy deden Ossa staen recht op den hoogen cop
Van Pélion, en bey noch op Olympus top.

Doen Orpheus met de luyt was roerende sijn lippen,

De beesten, en het wout, en selfs de harde clippen

Van 't woeste Thracen-landt, die trippelden tot hem,

En wierden schier vermorwt door sijne soete stem.

De BERGHEN quamen mê de boschen doorgesmeten,

Den eenen heeft hier oock op d'anderen geseten.

Al worter een beswaert, al draeghter een het last,

Door 't aengenaem gesangh hy daer niet op en past.

Maer wie gelooft doch dit? voorwaer 't zijn kinder-praten,

En die uyt 't spinne-wiel haer euangely vaten.

Wie hoord' oyt dat een BERGH van plaetse fou vergaen,
 En boven op het hooft van eenen and'ren staen?
 'T is nu nochtans geschiet. een BERGH seer hoogh verheven
 Was aen het EECKEN-VVOVT door Gods gehengh gegeven:
 De boomen van het vvout die stonden daer rondom,
 En dansten drymael daeghs met vreughden om end' om.
 Hy stondt seer hoogh en schoon, omgordt met d'ECKE troncken;
 Maer is door ouderdom in d'aerde wat gesoncken.
 Wat raet, eylaes, wat raet? de blad'ren van het wout
 Die worden heel verflauwt, die worden heel vercout.
 Siet d'hand des Heylighs Geests heeft heel het bosch doen beven,
 En op des anders hooft een ander BERGH gedreven;
 Een BERGH seer schoon, seer hoogh, waer in niet quaet oft ergh;
 Om dat hy 'tvoyt vertroost, sijn naem is TROOSTENBERGH.

Aenfiet de bladeren, die krijgen weer het leven,
 Waer door ontrent den BERGH al die plansoenen sweven;
 En dansende noch eens met nieuwe vreught een dans,
 Sy vlechten rondom hem een schoonen EECKEN crans.
 Aenhoort de boomen selfs die heffen op haer stemmen,
 Die opwaerts na den BERGH ja na den hemel clemmen.
 End' heeft oyt 't EECKEN-HOVT van Dodon spraeck ontfaen,
 Soo heeft oock 't EECKEN-HOVT van Brugghe nu gedaen.
 Hoe soet is desen BERGH! dat hier om wel te termen,
 Verlatend' hun Hymet d' Atheensche biekens swermen;
 En van het soete cruyt dat daer alomme staet,
 End' alderhande blom, gaen plucken 't honich-raet:
 Dat oock op desen BERGH de drymael dry Godinnen
 Verlatend' haer Parnás een nieuwen fangh beghinnen;

Want veel meer wetenschaps hy van hem vloeyen doet,
 Dan Hélicon, Parnás, en Aganíppes vloet.
 Hoe schoon is desen bergh! wat groeyender al blommen!
 Hoe schoon is hier de roos' en lely voort gecommen!
 De sonne-blom seer hoogh, de víolette cleyn
 Maect met den groen laurier een schildery gemeyn.
 De vvare liefde Gods vvort in de roos' gelesén;
 De cleyne víolet vvertoont 't ootmoedigh vvésén;
 De lely, suyverheyt; den grooten moedt, die blom
 Die met de sonne keert, en draeyt eens daeghs rondom,
 Dees blommen al gevlecht met blad'ren van laurieren
 Godt geef dat s' eeuwelijck het hooft des BERGHS vercierén;
 En gantsch de werelt door vervoerende sijn faem,
 Dat sy van sterfbaerheyt bewaren sijnen naem.

AENDEN EDELEN, HOOGH-GHELEERDEN,
 ENDE WYT-VERMAERDEN HEERE
 H. ANSELMVS BOËTIVS DE BOOT,
 OP DE
 BAENE DES DEVGHTS
 VAN HEM IN DICHT GHESTELT.

Niet verre van dat lant daer eens twee leger-tochten
 Om een gestole wijf de thienste somer vochten,
 Mæanders water-stroom soo crinckel-wrinckel draelt
 Dats' haer comt in 't gemoedt, en in haer selven faelt,
 Hier wort een witte swaen ghevoedt ontrent de baeren,
 Die gans haer leven swijght; maer in haer leste jaeren

Als sy wort overdaeght, in 't water-droncken riet
 Begroetende de doot finght haers selfs uytvaert-liet.
 Men seght Pythagoras tot sijn profijt dit keerde,
 Die onbescheedelijck 't volck van Athénen leerde,
 Dat naer des lichaems doot trect by geval den geest
 Der beesten in een mensch, der menschen in een beest.
 Wie (seyd' hy) soude voorts een beter reden bringen
 Van dit soo wonderbaer en onnatuerlijck singhen?
 Dan dat die siel wel weet, die 't flechte lichaem laet,
 Dat sy van stonden aen in een veel eëlder gaet?
 Maer wat wilt dit nu zijn? wy Brugghelinghen hooren
 Oock een bedaeghde swaen haer stem seer hoogh opspooren
 Ontrent den jonghen vloedt van onse nieu rivier,
 Die over corten tijt van Ghent gheLEYT is hier.

LEYE
 fluyus.

Wat swaen is dit weêrom, die in haer grijse jaeren
 Comt singhen een nieuuv liedt, en blijschap openbaeren?
 Ghy zijt die vvitte swaen, ô vviyt-vermaerden Helt,
 Ghy die in ouderdom vvel viermael tvvintich telt.
 Verkeert vvort de natuer: vvant inde groene tijden
 Van uvve somer-jeught, de jonckheyt stontd besijden;
 Daer wiert in u gemerct een wijsen rijpen aert
 Van als ghy baerde-loos en minder-jaerigh waert.
 Nu als den lesten ooght en 't maeyfel van u leven
 Haest rijp geworden is, behoorde selfs te beven
 Voor 't zeyfel vande doot; ghy neemt een nieuwen moet,
 En met een jeugdigh liedt des doots toecomste groet.
 ANSELME wat is dit? veel menschen sietmen buygen
 In sulcken ouderdom, wiens leden selfs getuygen

De vreesse vande doot; niet peysend' op den geest,
 Dat die naer 's lichaems door moet leven alder-meeft.
 Maer ghy, ô wijfen Helt, verstaet wel niet te sterven
 Het geen' dat god'lijck is, en Godt sal moeten erven:
 Weet dat de siel in een veel edelder verkeert.
 Niet als Pythágoras maer Godt self heeft geleert.
 Daerom hoewel ghy hebt geleydt een ee-loos leven.
 En altijd op de BAEN DER DEUGHDEN u begeven;
 Op 't leste met een sangh en lieffelijck vermaen,
 Weet u en ons om dien volmaecter in te gaen.
 Tot noch toe heeftmen u wel dapper sien door-rennen.
 Des wijsheys edel BAEN, om die in als te kennen;
 Daer ghy hebt achterhaelt de treffelijcke schaer
 Van Aristóteles den ouden wandelaer.

Peripa-
 tetici
 Philo-
 sopher,
 id est,
 Ambu-
 lantes.

Hier hebdy't al doorfien wat Tháles heeft ontloken,

Pythágoras gedacht en fwijgende geiproken,

En Sócrates gedaen : hier hebdy oock gevaet

Den alder-foetften fmaeck van Plátoons honich-raet.

Daer naer hebt ghy de BAEN van Thémis ingenomen,

En foo den lauwer-tack van Bártolus becomen.

Dan heeft u noch gevat Galénus metter hant,

En heeft u in-geleydt in 't medecijnen-fant.

Hier heeft u fiel begoft volcomelijck te mercken

De wondere natuer, en haer geduerigh wercken ;

Doorfwemmende de zee, doorvliegende de locht,

Doorwandelende d'aerd', heeft alles onderfocht.

De viſſchen die de zee met ſcherpe wammen deelen,

De vogels die de locht met ſaechte pluymen ſtreelen.

Habet
omnia
anima-
lia &

De beesten die het wout doorloopen veelderley ;
 De blommen die den hof becleên met haer livrey ;
 Hebt ghy met u pinceel soo constelijck ghemaelen,
 Dat oock den mensche self wel soude connen faelen
 Wtstekende sijn handt om vogel, blom, oft vis
 Te grijpen, eer hy weet dat hy bedrogen is.
 Oock hebt ghy door de cracht der wetenschap gedreven,
 Noch dieper de natuer door-snuffelt, en beschreven
 Wat steenen datmen vindt in onsen aerden cloot,
 Wat peerlen datmen vischt in Thétis glazen schoot.
 Ghy schiet u diep verstant en snelle sinne-stralen
 Soo ver' als Phoebus cooët de costige metalen,
 Ontblootende den schat die daer verborgen leyt ;
 Beschrijft der steenen cracht, couleur, en weerdigheyt.

flores
 à se
 artifi-
 ciofissi-
 mè de-
 pista in
 Museo

Editio
 libro de
 lapidi-
 bus &
 gemis.

Iae meer als Phoebus brant, doet ghy met uwer pennen;
 Want hy de steenen maect, ghy maect dat wy-se kennen :

O helper vande son, ghy werct soo wel te saem ;

Boëtius
 Gracè
 adiutor
 est.

Daer Phoebus 't wesen geeft, POËTIVS den naem.

'Ten was u niet genoegh dat aen u was verbonden

Die aerd', die hooge locht, met Nereus diepe gronden :

Den mensche was daer oock, en sagh u hand vast aen,

Waer uyt hy metter tijt oock weldaet moest ontfaen.

O pérel-rijck verstant! ô wel-vercierde sinnen!

Wat suldy bringhen voort; hoe suldy toch beghinnen

Ter eeren vanden mensch? wat hebt ghy noch bereyt?

Wat weet ghy voor wat nieuws, dat niet en is gheseyt?

Men fiet noch dagelijks soo menigh duyfsent pennen

Ter eeren vanden mensch het suyver wit doorrennen ;

Soo menigh cloecken geeft doorwandelt dese stof;

Soo menigh vverck-man heeft gesweet in desen hof.

„Een wel-ervaren tong' en mach geen stof gebreken :

„Die suyver is van mondt, vindt altijd wel te spreken.

Dat hebby wel getoont, als ghy comt bringhen voort

Een stoffe noyt geseyt, een stoffe noyt gehoort.

Een schrickelijck bestaen : Prins, Coningh, Baender-heeren ,

Ghy roepet al ter school ; den Keyser gaet ghy leeren :

Een vvonderlijcke les, die Coninghen verlicht ,

Die Vorsten ondervijft, die Keyfers onderricht.

Prins, Coningh, Keyser, comt , en schaemt u niet te vragen

Hoe ghy u-selven sult, en uwen scepter draghen :

Den eëlen Brughschen BOOT bringht voort alsulck gemack,

Dat hy verlichten can u svvaere lande-pack.

Edito
libro de
Sym-
bolis
Princi-
pum.

O Keyferlijck gemoedt, groot-hertige gedachten,
Die befigh met het land, naer 's werelts welvaert trachten

Vergetende hun selfs; ô grooten moedt! ô weert

Te dragen oock een croon, hadt ghy den laft begeert.

Den Keyferlijcken Vorft RVDOLPHVS hoogh van naeme,

Den trots van Oostenrijck en Christenrijck te faeme,

Den wonder der natuer, in wiëns handen dat

Als eenen lichten bal de ronde werelt fat;

En was noch niet verfaedt, als hy van alle canten

Vergaert had in fijn hof veel fchoone diamanten;

Al had hy fchier berooft der aerden dieren pant,

Den rijckdom vande zee, en 't Erythreufche fant,

Ten was hem niet genoegh; maer fochte daer beneven

Den helt, die fijnen fchat een luyfter conde geven,

Fuit An
selmus
Boëtius
medi-
cus cu-
bicula-
rius Ru-
dolphi
Imp.

Chryſólithus ſijn gout , Pyrópus ſijnen brant,
 En ſijn beſloten cracht den harden díamant.
 Doen vvas hy eerſt geruſt, doen vvas hy eerſt te vreden ,
 Wanneer den Brughſchen Boor quam in ſijn hof getreden :
 Doen heeft hy u omhelſt, doen hebt ghy hem behaeght,
 Doen gaf hy u die hand die gans de werelt draeght.
 Dit is die edel BAEN , waer in ghy hebt gelooopen
 Met ſulcke vlijtigheyt om wijsheyt te becoopen,
 Dat u als eenen vorſt Bohemen heeft aenſchout,
 De Coninghen gevrijdt, den Keyſer heeft getrout.
 Hier ſaeght ghy dagelijcks hoe dat van alle canten
 Vervulden 's Keyſers ſael die moedige gefanten :
 Ghy ſaeght den hoogen ſtaet, die heerlijckheyt, die macht,
 En daer ghy een af waert des Keyſers groote pracht.

Maer 't is nu al gedaen : RVDOLPHVS is geweken ;
 De doot die't al verwint, heeft hem oock overstreken
 Met haer swart aerde-cleedt ; en hy waer nu misschien
 Vergeten met de rest, en hadt ghy't niet voor sien.
 Ghy met u cloeck verstant, al is hy schoon begraven,
 Bevrijdt hem vande doot ; en maect dat hy sal draven
 Met een vergulde faem door al die eeuwighyeyt,
 Die vande penne wort de helden toegeseyt.
 Daer hebby eens begoft wel rijpelyck te mercken
 De groote cleynicheyt der menschelijcker wercken ;
 Dat al hun edelheyt is ijdelheyt , een riet
 Hun cracht, hun voorstel roock, hun wellust min als niet.
 „ Geen goet volght met de doot, maer het verlaet sijn slaven ;
 „ De wijsheyt en 't verstand wort met den mensch begraven :

„Alleen dé vroomde deught met eenen hoogen moet
 „Ontgaet de swarte doot, het graf stoot met den voet:
 „Alleen de vrome deught, meesterfse vande jaeren,
 „En buyght voor geen en tijt, en kent geen grijsse haeren.
 Hola! 't is langh genoeg om eer of goet geslaeft;
 Om vvijsheyt te bevaen 't is ver' genoegh gedraeft.
 Dit heeft u weerdigh man getrocken uyt Bohemen,
 Om naer u vaderland weêrom den wegh te nemen,
 En t'famen na de DEYCHT. dit is de rechte BAEN,
 Daer ghy ons toe vermaent, om met u in te gaen:
 Niet om den goeden wil van Princen te bejagen;
 Maer om der Princen Prins den Heere te behagen:
 Niet om een corte vreught, en slechte lauwer-croon;
 Maer om Godt selfs, die is d'oneyndelijcke loon.

Dit is al u verlangh om 't volck met groote hoopen
Te doen naer u vermaen DER DEVGHDEN BAEN beloopē :

Waer in ghy hebt ghevolght die loffelijcke daet

Van 't edel-stammigh bloet, en Oostenrijcksche faet.

En heeft men niet gesien dat Nederlantsche wonder,

Den roem van Oostenrijck, en schrickelijcken donder

(a) Ca- Van Mahomets gespuys, (a) op wien haer soo beroemt

rolus V. Die edel Gentsche maeght, en haren borger noemt;

En heeft men niet gesien, dat hy hem heeft begeven

Vijf jaeren voor sijn doot om rustelijck te leven ;

(b) Fer- En tot de BAEN DES DEVGHTS hem makende bereyt,

dinan- Het swaere pack des rijcks sijn broeder (b) opgeleyt?

(c) Ma- Dus heeft hy hem gepooght in sijns groot-vaders (c) paden

liani. Te stellen oock den voet, te volghen sijne daden,

Die langhe voor sijn doot had altijd byder hand
 Sijn doot-kist, soo wanneer hy reyfde buyten lant.
 Waer toe dit al gedaen? was't om een ander reden,
 Dan om de BAEN DES DEVGHTS te lichter in te treden?
 En naer dat die met spoet is afgerent, van Godt
 Dat blinckend' hemel-rijck te krijgen voor hun lot?
 Dit voor-tocht hebben sy aen al hun ondersaten,
 Aen hun na-comeren, aen elck end' een gelaten.
 Ghy hebt wel groot geweest in 't huys van Oostenrijck;
 Maer nu in dese BAEN treedt ghy met hun gelijk.
 Die eertijts om den prijs in eene loop-plaets liepen,
 Sy fochten t'overstrijen die hun daer toe beriepen,
 Soo Atalanta deed'; die soo veel vroomen mans
 De doot heeft aengebrought, om dat sy wan den crans.

Maer ghy zijt wel te vreên, ja wenscht dat 't volck met hoopen
 Met u in dese BAEN ja voor u soudén loopen ;
 En maect die lichter noch door u geleert bewijs,
 Op dat wy soudén zijn deelachtigh vanden prijs.

L O F - D I C H T

VOOR DEN EDELEN ENDE VERMAERDEN HEER
 I A N L E R N O V T.

AL wat de son beschijnt, al wat haer gulde stralen
 Verlichten en bespiên, het moeder toch al dalen
 En buygen voor de doot: den scherp-getanden tijt
 Bringht alle dingh om hals, en schelt noyt iemant quijt.

Waer Troien had gestaen daer sagh men coren bloeyen ;
 In 't hof van Priamus de wilde cruyden groeyen :
 Van d'oude stercke stadt, van 't Neêrlants Teruwaen,
 Men fiet nauvv hier en daer een boeren-hutte staen.
 Ia daer is eenen dagh, een fellen dagh op handen,
 Wanneer dit conftigh al tot affchen fal verbranden ;
 Wanneer dat alle dingh dat was gevonden iet,
 Eens weder-keeren fal tot fijnen eerften niet.
 De deught alleen, de deught can lichtelijck ontvvijcken
 Het feyffen van den tijt : noyt en fal sy bewijcken,
 Of dalen in het graf. de deught, de weerde deught
 En kent geen ouderdom, blijft altijd in haer jeught.
 Daer naer de wetenschap, by naer van 't selve wesen,
 Gomt naer des menschen doot oock uyt het graf geresen.

Veel schoonder als te voor ; wanneer sy met geschal
 Gaet haers besitters naem trompetten over al.
 Den rijkdom, eer, en goet, dat blindt wel schoon in d'ooghe ;
 Maer als een bobbel staet fraey opgejaeght ten tooge
 Door d'ingedroncken wint, al glimpt sy als een glas ,
 Den minsten buyte-wint toont haest wat dat sy was.
 Het prachtigh purper-cleedt wort neergeleyt met 't leven ;
 En als den Coningh valt , de croon valt daer beneven :
 Geen coningh-staf soo sterck, soo wel door-vrocht van goudt,
 Die vanden lesten val sijn meester oyt behoudt.
 Den rijcken fietmen hier wel somtijts weeldigh draven ;
 Maer sijn gedachtenis wort oock met hem begraven :
 Sijn goet dat wort hy quijt, oock eer hy't selve meent :
 'Tgeen hy voor 't sijn gebruyct' en was hem maer geleent.

De fulcke meeften-deel en zijn maer in hun fteden
 En in hun eeuw bekennt, van haet en nijdt beftreden,
 Gellaghen vande doot, verplettert vanden tijdt,
 'Ten zy dat wetenfchap hun daer van heeft bevrijdt.
 Nochtans men vinter veel wel foo vernufte fotten,
 Die met de vvetenfchap noch geerne fouden foppen,
 En feggen: 'T pleegh te zijn, maer nu en is't niet meer,
 Dat door de wetenfchap een man geraect tot eer.
 Dat die my feggen eens wat fy dan eere noemen?
 Wat al den lof-tocht is daer fy hun foo op roemen?
 Is't eere fijnen hals te buygen onder 't jock
 Van eenen meerder heer? is't eere fijnen rock
 Te hanghen naer den wint? fich worpen aen de voeten
 Van eenigh groot cadet, en met fijn onwil groeten?

Self tegen-gaen sijn hert? en naer een anders riet
 Te dansen over-al 't zy dat u lust oft niet?
 Is't eere te bestaen de vuylicheyt en 't crijten
 Van een verwesen mensch? te hooren het verwijten
 Van 't onbedachte volck? bejegenen hun haet,
 Met nergens na te staen, dan na sijn eygen baet?
 Voorwaer 't is ver' van daer. Maer ghy waert wel beraden
 LERNVTI wijsen helt, doen ghy dit ghinght vermaden
 Van uwe somer-jeught; wanneer ghy hebt veracht,
 Gestooten met den voet dien eere-loofsen pracht.
 Doen ghy u hebt hier van gespent naer u vermeugen,
 En liever hebt gesmaect die vrye water-teugen
 Van Pégasus fonteyn; zijt liever ingegaen
 Den wel-geruften wegh van Phœbus effen baen.

Alwaer ghy ver' van nijdt en ver' van haet gefeten,
 V schatten hebt geraept uyt Hélicons secreten;
 V schatten, die noch vyer, noch vvater, noch ellend,
 Noch onweer, noch geweld, noch af-jonst oyt en schend.
 Noyt en hebt ghy getracht tot grootheyt of tot eere:
 Maer d'eer, al liept ghy wech, die volghd' u even seere;
 Ghy'n cost die niet ontgaen. ,, dit is den aerdt van haer:
 ,, Sy vliedt die haer vervolght, die haer vliedt volght-se naer.
 V wijse vader-ftadt, d' Athéne van dees landen,
 De moeder, soo men seght, van soo veel schoon verftanden,
 Als d'ander al te saem, heeft u (sy vvas het weert)
 Tot haren besten Raedt, en Schepen-heer begeert.
 Dat sy op u versocht, en cost ghy niet ontseggen;
 Hoe dat ghy't overleydt, ghy'n cost het niet ontlegghen:

Ghy vvist Pythágoræ, ghy wist Platónis wet;

Die d'eerste vande stadt de meest-geleerde set.

De eere die en was hier mede niet te vreden,

Sy quam u op u hiel, oock van uytheymfche steden :

Met d'edeldom (vvaer naer soo menigh mensche draeft)

Heeft u en al u hoirs den Keyser selfs begaeft.

„Den edeldom die oyt een mensche mach behalen,

„Moet comen vanden Prins, moet vanden Coningh dalen,

„Of van den Keyser selfs : maer die is verre best

„Naer onse rechten (a), die den Keyser heeft bevest.

„Laet d'ander roepen op hun edele geslachten;

„'Tgeen van hun ouders comt en is voor 't hun niet t'achten :

„Maer desen heeft het wit van edeldom geraect,

„Die om sijn eygen deught wordt edelman gemaect.

(a) Vid.

Tiraq.

de No-

bilit. c.

6. n. 1.

2. 3. 7.

& 8.

Aende weerdige ende deughtrijcke Ionck-vrauwe
BARBARA VAN BASSEVELDE,

*Op haer Jubilee ofte Vijftich-jaerigh-feeſte, ghehouden den 21. van Slagh-
 maent 1624. inden Gheefſtelijcken Wijngaert binnen Brugghe.*

IN al dat hooge land, alwaer de ſonne-ſtralen
 Naer 't blauvve VYNGAERD-velt op 't alder-heetſte dalen;
 Alvvaer de volle vrucht ſoo luſtigh hanght en rijpt,
 Dat ſchier de crappen ſelfs het ſoete nat ontſijpt.
 Daer is de rechte plaets om hem dan te vèrtrecken,
 Wanneer men wilt tot luſt 't onluſtigh hert verwecken:
 Want wie en ſal die plaets, die vrucht niet hebben lief,
 Daer reuck, geſicht, en ſmaec, elck ſcheppen hun gerief?

Dat op den Nyse-bergh veel druyve-trossen hinghen,
 Was oorfaeck dat aldaer de land-godinnen ghinghen,
 Aen welcke Dionys besteedt is van Iupijn,
 En eerstmael heeft geleert de kennis vanden wijn.
 Alvvaer den Spaenschen most gestooft wort vande sonne,
 Den Rhijnschen Baccharab verwacht de Palsche Tonne,
 Den Franschen Courte-vvijn, den Tourschen, den Beaen
 Staen rijpen in het velt; hoe soet is't daer te gaen!
 Maer in dit NEDERLAND, om dat wy zijn beneden
 Schier uyt der sonne cracht, wy moeten zijn te vreden
 Alleene met den smaeck, die ons van alle cant
 Door d'ongebaende zee comt boorden aen het lant.
 Dus die hier in het groen hem selven wil vermaecken,
 Die fiet in een warand oft speel-hof te geraecken;

Die gaet in sijnen hof daer peer oft appel groeyt,
 Of buyten op het land daer 't jonghe koren bloeyt.
 Maer ghy waert wel beraèn, ô wijse BASSEVELDE,
 Dat ghy op sulck vermaeck u herte niet en stelde:
 Geen speel-hof van dit land, geen peer- oft appel-gaerd
 Was voor u cloecken moedt, was voor u goeden aerdt.
 Een WYNGAERD hebt ghy oock in Nederland gevonden,
 Ia in u eygen stadt, daer ghy tot alle stonden
 Soudt scheppen u genoeght; een WYNGAERD, by wiens wijn
 Noch Spaensch, noch Rijsch, noch Fransch, en mach geleden zijn.
 Een WYNGAERD niet geplant door menschelijcke forgen,
 Maer ingeleydt van Godt: wiens vruchten gantsch verborgen
 De werelt niet en kent; maer dese wel alleen,
 Wiens liefften bruydegom is Godt, en anders geen.

Alwaer van ouden tijdt de best-verfinde maeghden,
De Nymphen deser stadt aen CHRISTO meest behaeghden;

En nu noch hedensdaeghs, 't zy uyt oft inde Mey,
Gaen t' samen hand aen hand den geestelijcken rey.

Alwaer als sy den lof nu hebben uytgecloncken
Van haeren Bruydegom, dan worden sy beschoncken

Met haeren WYNGAERD-most; genietende den smaeck

Van 's hemels soeten troost, en CHRISTVS binnen-spraeck.

Welck' over-schoone plaets, volmaect van alle sijden,

Heeft dit gebreck alleen, ick moet het hier belijden,

Heeft dit noch onvolmaect, tot haren vollen prijs,

Dat sy een WYNGAERD heet, en niet een PARADYS.

Hier heeft u Godt gebrocht in uwe jonge jaren,

Om opgequeeet te zijn van sijne maeghde-schaeren;

Alwaer ghy metter tijt soo hebt genomen aen ;
 Dat ghy den meesten-deel te boven zijt gegaen.
 Ghy meende wel misschien in dese lommer-hoecken
 De eere te ontgaen; maer sy quam u daer soecken :
 Sy vondt u op de vlucht, soo 't meesten-deel geschiet,
 Dat d'eere volgen sal den genen die hier vliet.
 Ghy wilde zijn de leest, sy maecten u de eerste;
 Ghy wilde zijn de minst, sy maecten u de meeste,
 Oock tegen uwen danck: maer hoe ghy dat ontseyd' ,
 'Tfcheen desen Nymphen-dans moest van u zijn geleyd.
 Met wat genoecht' en zijt ghy hier niet overgoten !
 Wat troost uws Bruydegoms en hebt ghy niet genoten!
 Hoe honich-soete was dien geestelijcken dranck,
 Die aen u maeghde-schaer u rijpe WYNGAERD schanck!

Die hoe sy heeft van daegh' te daeghe toegenomen
 Ter wijl ghy forge droeght, wat vrucht daer af is comen,
 Wie sal dat spreken uyt? hoe schoon sy heeft gebloeyt,
 En altijt meer en meer in vruchten opgegroeyt?
 Het lommer-huys, alwaer sy songhen in 't gemeene
 Den lof haers Bruydegoms, dat viel nu veel te cleene:
 Dus hebt ghy dat priel, dat lommer-huys gestelt,
 Dat daer nu staet en pronct in 's WYNGAERDS middel-veldt.
 Hoe heeftmen doen gehoort u blijde nympe-stemmen
 Wteen gesaemder hert tot inden hemel clemmen!
 Den Bruydegom heeft oock dees stemmen toegekniect,
 Waer door dat op een nieuw den WYNGAERD is verquiect:
 Soo dat de rancken haest zijn nederwaerts gesoncken,
 Gebogen door 't gewicht, en hebben wijn geschoncken

Van tweederley colour; waer in verborghen leydt
In 't root de liefde Gods, in 't wit de fuyverhey.

- „Dit is den besten most die mach alleen versaden
- „Den geestelijcken dorst, die noyt en pleegh te schaden
- „Noch 't lichaem, noch de siel; dit is den besten vvijn,
- „Die sonder achter-ducht wel mach gedroncken zijn.
- „Laet 't ander rasigh volck tot hunnen wijn-tap loopen,
- „'T zy Spaensche, Rijnsch, of Fransch, sy sullen 't noch becoopen:
- „Sy worden voor hun tijt gedronghen in het graf,
- „Of sleepen achter hun de leden lam en laf.

Maer u, ô BASSEVELD', naer jaeren elf-mael seven
Sien wy noch even cloeck met uwe maeghden leven:
Het schijnt al loopen schoon u jaeren om end' om,
Dat ghy geen oud' en kendt, ooc in u ouderdom.

Dit hebben u gedaen die edel medecijnen,
 Die ghy genoten hebt van uwe WYNGAERD-wijnen
 Nu vijftich jaeren langh, die ghy hebt over-brocht
 Met uwen Bruydegom in dese VVYNGAERD-locht.
 Wel aen dan weerde Maeght, ghy mooght u wel verblijden,
 Dat ghy u liefste lief alhier soo langhe tijden
 Getrouwe zijt geweest: den tijdt die comt vast aen
 Dat ghy met hem oock sult in sijnen VVYNGAERD gaen.
 Dan sal den Bruydegom, dan sal u CHRISTVS trauwen,
 Ghy sult hem spreken aen, en oogh aen oogh aenschauwen;
 Dan sult ghy wederom van hem beschoncken zijn
 Met goddelijcken most, onsterfelijcken wijn.

AENDEN WEERDEN ENDE VOORSIENIGHEN
 HEERE ENDE M^R.
 IANDE WREE,
 Recht-gheleerde, Schepen der Stede
 van BRUGGHE.

Ick hadde voor my ghenomen dese drolligheden noyt uyt te
 bringhen, als wesende by my over-langh niet neerstigh noch
 ernstigh doorvrecht, maer alleenlyck om tijt-verdrif ende
 tot een eerste proef-stuck vande dicht-conste uyt het Latijn^(a)
 vertaelt. Ende soo ick de selve eensdeels om de slechte stoffe, eensdeels oock

(a) Pia
 hilaria
 R. P.
 Gazzi.

om het sober dicht nu bynaer hadde verwesen in een eeuwighe ghevanghe-
 nisse, zyn sy door uwe voorprake verbeden; op hope (soo u. l. my ver-
 sekert) dat sy noch sullen dienen tot een vermaeck van onse Brughsche
 borgherye. Op welck u. l. woordt hebbe de selve nu gheslaect, ende u. l.
 als hunnen verlosser ende voorprake t'huys ghesonden; op dat sy hunne
 weerdigheydt ende ghewichte moghen cryghen van uwen naeme, op den
 welcken sy te voorschijn sullen comen: verhopende dat u. l. de selve sult met
 soo goeden herte onthalen, als u. l. die is toefsende

V. L. dienstwillighen broeder

OLIVIER DE WREE.

F Y G H E - S N O E P E R .

W At dat ghy seght of niet, wie dat ghy ooc moght wese;
 Alswoert ghy eenen eedt, die meest de goden presen,
 By Styx, en Phlégethon, en 't sonne-loose land,
 Waer rondom staet en stinct Avérni swarte stand;

Noch en geloov' ick niet, dat inde Griecsche palen
 Alleen Boeótiën en bottaerts zijn te halen; †

Of dat den bot alleen in zee hem openbaert,
 En niet en pleegh te gaen met voeten over aerd:
 Want waer ghy gaet of staet aen alle vier de winden,
 Ghy sult Boeótenaers en veel Boeóten vinden:

Geen hoeck soo cleyn soo nauw in 's werelts rond bewerp,
 Daer ghy niet sien en sult veel volck b. o. t. scherp.

C 4

† Die van
 Boeótiën
 varen ghe-
 acht voor
 de botte vā
 Griec-land,
 vvaer van
 comt by
 ons bot, en
 b. o. t.
 scherp.
*Erasm. in A-
 dag. ekiliad.
 1. cent 10.
 adag. Boeó-
 tica sus. &
 Manuimus:
 Suspitor à
 Græcis ad
 nos dima-
 nasse, quod
 hominē stu-
 pidū vulgò
 dicimus bot
 pro Boeoto.*

Men moet Arcadiën alleen den lof niet geven
Van d'efel-queeckerij ; want waer de menschen leven ,
En in wat land ghy eens de neuse maer en steect,
Ghy vindt dat d'efels daer oock worden opgequeect.
In 't Indiaens gewest , alwaer de sonne-peerden
Met hunnen wagnaer verfincken inder eerden ;
Een coopman van dit land hadt eenen knecht gecocht,
En uyt Brasiliën diep in Perú gebrocht.
'Twas eenen monster-mensch , 't was eenen plompen hannen,
Der vrouwen rechten lach, den spot van alle mannen,
Een kinder-bitebauw, een waggel-voet, sijn ganck
Die ghingh al hick-patick, aen beyde sijden manck :
De ooren hinghen neër, het hooft spits opgedreven ,
De rugghe met een bergh schier boven 't hooft verheven ;

En d'ooghen alle bey niet al te vest gehecht,
De rechter sagh de slinck, de slincker sagh de recht.
Daerby had hy de spraeck soo wel tot sijnen wille,
Dat 't elck een wonder schein: want somtijts stont hy stille
In 't midden van 't gesegh; dan quamen over hoop
De woorden met gedruys: als dien een nauwen stoop
Recht omme keert, om daer het water uyt te storten,
Het comt gebobbelt uyt met stooten en met horten.
Sijn hooft al veel te cleyn, als duyvel-broot soo voos,
Was maer vol plumpe locht, heel sin- en herffen-loos:
Maer 't geen' het hooft gebrack, was aen den buyck gegeven,
Die altijd als een ton rondom stont opgeheven,
Dien grondeloofen buyck, noyt wel genoegh gemest,
Die helle vande spijs, die rechte kencken-peft:

Het dunne met het dick wierdt in dien buyck gegoten,
 Ia d'heele bottelrij in sijnen riem gefloten.

Daer by was hy soo bot, en noch soo onbequaem,

Dat hy vergeten had zijn vaderland en naem.

Aen dit stuck mensche-vleesch gaf sijnen heer te dragen

Een volle sijge-corf ontrent de Bamis-dagen;

En stack met een daer in tot sijnen vriend een brief,

Getuyge vande ghift, beclapper vanden dief.

De cost-verloren ghingh: maer als hy onder wegen

Een wijl tijds had gegaen, quam hem gestreken tegen

Een vrouwe, waer van hy in 't midden vanden dagh

Met sijn scheel aengesicht het minste niet en sagh.

Me-vrouw nieus-ghierigheyt, de suster vande botten,

De moeder van 't berauw, de nichte vande sotten;

Sy raedt hem eerft den korf van binnen in te sien,
En wat dat daer toch in moght wesen te bespiên.
Het was nu open eens ; de vreesse ded' het stoppen.
Hy opent het noch eens ; en fiet veel blauwe knoppen
Met bladeren daer op. Wel, seght hy, wat is dat ?
Wat is hier voor een ghift? wat is hier voor een schat ?
Hy neemt een fijgh' in d'hand, en seght: Wat mach daer schuylen
In dese borsekens ? in dese blauwe buylen ?
(Hy'n had sulcks noyt ghesien,) Eerst breekt hy 't taeve vel,
En bijt met eenen tand de saechte buyten-schel.
Hy bijt en bijt noch eens, en valt stracks aen het smecken,
De tongh' gaet om end' om de clamme lippen lecken.
Byló, seght hy, byló hoe soet is desen cost,
Schuylt in dit cleyn gedrocht soo soeten suycker-most ?

Wacht u ghy vuylen flock, bedvvinght u havick-tanden,

De brieven die ghy draeght die letten op u handen,

Sy spreken sonder stem, sy clappen sonder mond,

Sy sien u dieverij, sy teeckenen u sond.

De brieven die ghy draeght die fullen u betrappen,

Al zijt ghy schoon alleen sy fullen u beclappen.

Ghy sult dees dieverij becoopen met u lijf;

Het bringht sijn slagen mē sulck roeckeloos bedrijf.

Maer vvat vvil ick voor niet met spooren of met slagen

Ophouden en verbiēn den oore-loosen vvagen?

Hy sloct d'een sijge voor, en d'ander sloct hy naer;

Den corf die mindert heel, en vvort het nauvv gevvaer.

Al is't dat hy gevoelt den corf veel min te vvegen,

Hoe dat hy der meer eet, hoe hy meer vvort genegen

Om t'eten sijgh op sijgh : den mond die vvort soo vol,
Dat hy schier wederom moet geven sijgen-tol.
De armen alle bey, den slincken en den rechten
Om aen te bringhen 't meerft, 't schijnt dat sy t'samen vechten.
Den sijgh-balgh onbeschaemt nu 't soo naer is geclaert,
Strijct noch sijn knevels op, en staet en leckebaert.
Hy laet daer noch vvat in, en seght : 'T sal nu vvel vvesen,
De moedtheyt vanden vvegh vvordt heel hier mē genesen.
Met dien soo doet hy toe het corf ken vvederom,
En springht een spronghsken eens oft tvveemael om end' om.
Hy geeft hem op den vvegh, en comt bin vijf ses uren
Naer een soo blijde reys tot aen die stede-muren,
Alvvaer de vvoon-plaets vvas van sijne meesters vrient ;
Aen wien hy met den brief den corf heeft aengedient.

Den meester leeft den brief, en telt de bevelinghen :

Hoe, seght hy, mijnen quant, waerom hebt ghy mijn dinghen

En met wat recht getient? waerom hebt ghy gebluft

Met ander lieden goet, u onversaden lust.

Ghy hebt er soo veel wech; en seght daer toch niet tegen :

Ghy hebt er soo veel wech; 't en baet toch niet geswegen.

Maer hy en roert hem niet; gelijk een vaste rots

Gegeeffelt vande zee staet altijd even trots.

Hoe? ick u sijgen op? heb ick u sijgen gēten?

Ja ghy en anders geen, ô dief, ô eer-vergeten.

Wie heeft u sulcks geseyt, dat ghy my noemt een dief?

Wie my dat heeft geseyt? den mê-gebrachten brief.

Den brief den stommen brief wat can u die toch seggen?

Die noch en hoort noch fiet wat can hy my opleggen?

Maer moet het ommers zijn, soud' hy oock spreken dan,
 Ghy moet gelooven oock dat hy welliegen can.

Den coopman loech al vast met dese plumpe trecken,
 Waer mê den slechtaert docht sijn dieverij te decken.

Hy sondt hem wederom met eenen brief in d'hand,
 Waer door dit kenbaer wiert den meester in sijn land.

Den meester sweegh al stil, en gaf na corte dagen
 Een ander sijge-corf den selven bood' te dragen

Aen sijnen selven vrient : maer dat hy gaf sijn knaep,
 Dat was soo vvel bevvaert als by den vvolf het schaep.

Hy'n ded' al gaende niet dan op dit korfken loeren :

Maer wacht u sijge-slock van dat maer eens te roeren.

Hy gaet, hy dubt, hy smeect, hy staet sijn hoofd en crawwt:

Wacht u, segh' ick, en raect niet 'tgeen' u is betrauw't.

Hy was op d'halve wegh, hy'n coft noch mond noch handen
 Onthouden vande corf, soo jeuften hem fijn tanden,

De maegh die jaeghd' hem op. hy seght: 'K en can, 'k en can,

'K en can my spennen niet, ick moeder weêr op an.

Eerst kijct hy eens rondom, fiet boven en fiet onder:

Want hy noch ('t geen my dunct in sulc verstand groot wonder)

'Tvoorgaende wel bedocht. maer als hy wiert gewaer

Dat hy 't veld had alleen, en dat de baen was claer,

Den fijgh-corf leedt gewelt: hy fagh die schoone vruchten,

En loegh in sijne vuyft. maer die hem eens fagh fuchten

Doen hy den brief oock vandt. hy'n wiste geen en raet,

Den brief belonct' hy dweersch, en vreesde voor verraet.

Hy'n derfde noch den corf van geene fijgh' ontlasten,

Nochtans en liet hy niet den selven aen te tasten.

Ten lesten soo hy langh verdwelmt, beroerigh stondt,
 Voor sulck een Salomon vindt hy een loofen vondt:
 Hy fiet een grooten steen, dien hy nauw cost verlegghen;
 Sa brief ghy moeder aen, beghint hy stracks te segghen:
 Sa sa ghy moeder aen. en onder desen steen
 Den toegesloten brief en vreesē leght met een,
 En sit daer boven op, den eenen steen op d'ander;
 En bijt de sijgen in als 't coren den calander;
 En seght: Hoe bolme dit, hoe greyme dit gemak:
 Nu heb ick 't huys alleen: nu sit ick aen den back.
 Brief slaept, slaept ghy gerust: 'k en sal niet meer gedoogen,
 Dat ghy soo worpen sult op my u havicks-oogen:
 Laet proeven of ghy condt door desen steen oock sien;
 Of ghy sult wederom mijn dieverij bespiên.

Had ick soo wijs geweest de reyse daer te veuren;
Had ick soo wijfen raedt doen connen oock bespeuren,
'Ten had geen noot geweest; hoewel ick uyt den druck
Geraecte door het wel stofferen van mijn stuck.
Ick hadde dan byna quaê figen ingenomen,
Die my haest wederom seer hadden opgecomen:
Maer 't is nu al voorby dat my doen tegen quam,
Den wolf is uyt den bosch, het hecken van den dam.
Hy sloct noch min noch meer of hy in dagh-huer ate,
En of dit slocken hem noch by-brocht penningh-bate.
De figen geven't op, sy krijgen't al te quaet.
Maer hola niet te stijf: en vreesst ghy geen verraet?
'Tgeen dat sy niet en sien, de brieven moghten't hooren?
Het smecken van u mond moght hunnen slaep verstooren.

FYGHESNOEPER.

51

En knerselt toch soo niet, spaert liever wat den tand:
 En streelt u soo niet meer, houdt vanden baerd u hand.
 Hy doet het oock alsoo; en wederstaet sijn wille
 En sijn sijgh-ghierigheyt; hy houdt sijn tanden stille:
 De steelkens ver' van hem worpt hy noch boven dien:
 Wie weet, seght hy, of oock de steelkens my verriën.
 Worpt daer-en-tusschen eens sijn lodderlijck gesichte
 Tot binnen in den korf, en proeft oock aen 't gewichte
 Of 't nu wel soude zijn: en soo 't hem heel wel docht,
 Den brief heeft hy den vriend met 't corfken aengebrocht.
 Den coopman leeft den brief, en stille sonder vragen
 Verstaet terstont seer wel wat datter was geslagen:
 Bedanct hem hooghelijck, en prijst hem noch quanfuys,
 En met Vrijs brief sendt hem weërom naer huys;

Naer huys, om dat hy daer een avont-mael sou crijgen,
 En noch een inbijt mē van harde droeve fijgen.

Den slechtaert die was blij, en docht: 'Tis wel gegaen,
 Om dat ick met den steen den brief had overlaēn.

Maer lacen hy en wift niet dat Vriās brieven
 Den bode pleghen self soo qualijck te gerieven:

Den armen narre-cop, den herffeloofen fot,

En docht niet dat met hem den coopman hiel de spot.

Den meester leest den brief met opgeschorfte neuse,
 En met een grammen moedt rijft op gelijk een reuse,

En dondert ijfelick, en braect uyt al sijn gal:

'Tschijnt dat hy hem geheel het vel af-stroopen sal.

Dus grijpt hem by de cop, en seght: Hoe hebt ghy derven
 Soo trecken t' uwer baet de thienden van mijn erven?

FYGCHE-SNOEPER.

53

Ghy stoute fijke-balgh, ghy snoeper, met wat recht
 Hebt ghy nu wederom mijn fijke-corf ontvrecht.
 Hy staet en siet als of hy niewers van en wiste,
 Als een onnosfel schaep. Wel hoe, ghy fijke-quistē,
 Seght wederom den heer; vvel hoe en schaemd' u niet?
 Ick sal gaen maken haest dat ghy wel anders siet.
 Maer hy blijft even stout. Heb ick u fijken gōten?
 Selfs wat dat fijken zijn en heb ick noyt geweten:
 O meester, en laet u dat geenstins vooren staen:
 Al wat den brief u seght, voorwaer hy lieght daer aen.
 Gelooft veel liever my, ick sal het duystmael sweeren:
 Wie dat my tegen-strijdt, ick sal my cloeck verweeren.
 'Tversiert al wat het seght dat leugenachtigh dier,
 Godt geve wat het is 't geen dat ghy noemt pampier,

Den meester roept terstont twee grouwelijke slaven,
Die na des meesters stem stracks quamen tot hem draven
Met cluppels in de vuyft, (want 't was gemaecten raet
En elck van hun om 't seerst op desen sijgh-balgh slaet.
Den hoogh-geberghden rugh moest sincken door de slagen,
En moest nu vry wat meer dan sijne bulte dragen.
Den sijge-snep die singht, en roept de waerheyt aen :
O waerheyt waer zijt ghy ? hoe laet ghy my dus slaen ?
De cluppels op sijn rugh die singhen weder tegen,
En roepen op sijn voys , S'is op u rugh gelegen.
Te wijl dat hy soo singht, sy slaen al vast de maet,
En roepen: Kent u schult; kent, sijgh-dief, u misdaet.
Kent ghy de waerheyt niet, ghy sult-se seer haest kennen ;
En mede sult ghy u voortaen van sijgen spennen.

FYG HE-SNOEPER.

55

Hier med' had hy's genoeg : dees fijgen walghden hem:
 De waerheyt quam daer uyt met over-luyde stem.
 Den corf heb ick gelicht, de fijgen heb ick gēten :
 Maer dat het snoo pampier dat seker meent te weten,
 Het lieghter aen door hals, door backhuys, en door tand ;
 'Ten heeft noch sineck gehoort, noch mond gesien, noch hand:
 Want eer ick raecten eerst de soete binne-cruymen
 Van 't geen ghy fijgen noemt, ick sagh dat dingh wel luymen
 In 't midden vanden corf, en greep het by den cop,
 Stack't onder eenen steen, en sat daer boven op.
 Boeóte weest te vreên, men moet om uws gelijcke
 Te vinden, nu niet gaen in 't Griecks Boeóten-rijcke :
 Men vindt een botterijck, en b. o. t. verstand
 In 't nieuwe niet alleen, maer oock in 't oude land.

BACCHVS CORT-RYCK.

HOe dat maer eenen slaep en is der menschen leven,
 De wellust maer een droom die hier oyt wort bedreven;
 Heeft met een fraeye chucht ons ouders voor-geleyt
 Den Goedertieren Philips, soo om sijn deughd' geseyt,
 'Tgeschiedde na dat nu de sonne was gaen slapen,
 Philippus vvilde gaen een avond-lochtken rapen:
 Elck hovelingh die ghingh en voeghd' hem met sijn heer,
 Waer mē sy door de stadt deēn menigh keer op keer.
 Het was nu al in rust, de winckels toegeslegen,
 De keerffen nytgedaen, de werck-getauwen swegen;
 Den grooten met den cleyn, den meester met den knaep,
 Elck schier begraven lagh in sijnen eersten slaep.

'Tfcheen dat in 's menschen plaets den hemel maer en waeete,

Die uyt sijn blau gewelf met menigh ooge blaecte :

En dat de volle maen met haeren sterren-rey

Ontlasten vvild' het licht van yder-een lakey.

In 't midden vande merct, in 't schemelen der manen

Sagh hy wat wroetelen ; en soo hy konde wanen

Het was een oude man die droncken lagh in 't slijck,

Een mensch-gelijcke swijn, oft mensche swijn-gelijck.

Hy lagh hier heel verfmooort van slaep en dranck bevanghen,

Die alle bey sijn hoeft ter aerden deden hanghen,

Sijn hoeft, het welck nochtans hem draeyden als een top,

Heel door en door geweyct gelijck een moffe-sop.

'Tfcheen dat hy iewers quam van eenen tap gedropen;

Want van het Marte-bier was sat en mat gesopen :

Oock hadde (met verlof) de mage sonder slot
De plaets rondom besproeyt met haeren overschot.
Hier lagh den vilten hoet vol gaten en vol scheuren;
Hier lagh den mantel-lap vol vensters en vol deuren.
Philippus loech hier mê, en al sijn hoffsche sleep :
Dus d'een hem by de voet, by d'aermen d'ander greep :
Dien stack wat in sijn neus, den desen in sijn ooren.
Hy sliep al sijnen slaep; hy'n cost noch sien noch hooren.
Dan inden modder-hoop trock hem een by de been:
Hy bleef al onberoert gelijk een molensteen.
Den Prins met d'edelmans nam hier in sulck behagen,
Dat hy hem ded' in 't hof en in sijn camer dragen.
Doen namen sy den block, en sekers maer een tronck ,
'T en had gedaen de neus die speelde ronck op ronck;

En droegen hem dus heen tot in des Gravens salen.
Maer hy niet onbeleeft ghingh hun daer van betalen :
Want foo hy was in 't hof de mage weêr ontloft
Heeft hun beschoncken weêr met nieu-getapten most.
Men fettet' hem in een van 'sGravens gulde stoelen ;
Men ghingh hem handen, baerd, de mond, en neuse spoelen :
Maer in 't oncleên en roert hem niet meer dan een serck,
En als een water-rat slaept alijt even sterck.
Ten lesten als hy was in 't saechte bed gesteken,
In 't rechte pluyme-graf, zijn d'ander wech-geweken :
Alwaer hy ronct' alijt tot dat de morgen-son
Met sijne peerden weêr den ouden wegh begon :
Wanneer die inde locht diep waren ingetorden,
Soo is des grijsaerts slaep heel machteloos geworden.

Maer als hy door 't gemak nauw tot hem selven quam,
 En noch met d'oogen toe 't faecht bedde-laecken nam,
 En 't sijde decksel-cleedt; sijn oogen spronghen open;
 Maer sloten wederom, mids quam daer uyt gedropen
 Het dicke leepe nat, 't welck had den bieren domp
 Getrocken uyt sijn hoofd, als uyt een water-pomp.
 Als hy dit ghingh van d'oogh met 't sijde laken vagen;
 Hoe is dit cleedt soo faecht, ghingh hy sich selven vragen?
 Wel is dit slaep, of niet? of ben ick buyten sin?
 Dit linwaet en is niet van mijne GRIETS gespin.
 Wanneer span oyt mijn vvijs mijn floor soo sijne webben?
 Waer droes fou sy in huys soo faechte lakens hebben?
 Sou dit ons sagie zijn? waerom ick met mijn wijf
 Soo dickvvijs ben in tvvift, soo dickvvijs in 't gekijf,

BACCHVS CORT-RYCK.

61

Als inden vvinter-tijdt elck die vvilt t'sijnvvaerts trecken ,

Om dat sy ons te gaer niet vvvel genoegh can decken?

Is dit mijn camer oock ? en dit mijn bedde-spond ?

Seght met half open oogh, en mompelt inde mond.

Gelijck het duyvels-broot op eenen nacht gevvassen

Pronct met sijn vvitte cop, en vvort tot 't edel brassen

Van 't alevvaerdigh volck genomen uyt het slijck,

Daer 't ghister maer en vvvas de modder heel gelijck:

Soo hadde desen quant noch in sijn sin onthouden ,

Dat hy sijn noenmael t'huys met rapen had gehouden;

En dat hy ghister had gemaect te goede cier,

En al te seer gepoyt van 't stelle Marte-bier :

Maer dat hy 's avonts lagh in 't midden vanden slijckē,

Wanneer de steenen selfs hem dienden tot een tijckē:

Dat hem e' sijn verstand door drincken was berooft,
En door een diepe slaep vvas hem heel uyt sijn hoofd.
Hy sagh vast over al de constige gordijnen
Van 't bedde daer hy sliep, en al het straligh schijnen
Der gulden ledicant, 't fluweel dat op hem lagh,
De camer vol tapijts, en maecte groot beslagh.
Dan loech hy in sijn self, dan schein't dat hy weêr schroomde,
Dan twijffeld' hy noch eens of hy oock sliepen droomde.
Ten lesten riep hy luyd': 'Ten is geen geck voorwaer:
Soo dat de deure-wacht sijn stemme wiert gewaer.
Soo haest den nieuwen Prins was uyt den slaep ontspronghen,
Terstont soo quamen daer de pagien ingedronghen
Met all' eerbiedigheyt, met 't hoeyken in de hand,
En knielden vast op d'aerd' ontrent de ledicant.

D'een had het Graven-cleet, en d'ander de juweelen,
Den derden het lampet (fy moesten alsoo deelen
De diensten onder hun) en 't was een yder vast
Dat niemant lacchen sou op groote straf belast.

Dan quamder by de coets noch eenen aengestreden,
En cussende sijn hand begoft aldus te spreken :

Sal't sijne mogentheynt nu lusten op te staen?

De son heeft haest de helft van haren loop gedaen :

Den eêldom van het land, de vroomen baender-heeren
Verwachten hunnen prins, om hem te mogen eeren.

Den ouden grijsaert heeft hem dan wat opgericht,

En sloegh al om end' om sijn lodderlijck gesicht.

Wel, denct hy, wat is dit? hoe ben ick dus geschapen?

Wat eer geschiet my nu? wat zijn dit al voor knapen?

Hy fiet dat elck end' een hemijnen dienst aanbiedt,
En denct: 'Ten is geen droom, voorwaer 'k en slape niet.
Hy grijpt weërom een moedt, en seght: Ick sal't ontfanghen
Hoe dat het comt of niet: ick sal mijn huyck gaen hanghen
Na desen wint, die my soo soet in d'ooren tuyt;
Of is't een droom, ick sal die droomen t'eynden uyt.
Den Prince treët hy aen met princelijcke cleëren,
Die elck hem reyde toe met groot bewijs der eeren.
(Philippus die dit al uyt eenen schuyl-hoeck sagh,
Wierd menighmaels verweët tot hertelijcken lach.)
Sijn handen wies men eerst: den spiegel daer beneven
Van blinckende crystael wierd hem in d'hand gegeven
Tot vonnis van 't gesicht, met een yvoiren cam;
Het welck hy alle bey wel happigh naer hem nam.

'Twas jeughdigh om te sien hoe dat hy wist te stellen
Het aensicht na den tijt; hoe dat hy wist te vellen
Den droeven grijsen baerd: sijn knevels streeck hy op,
En 't haer dat voor noch stond aen sijnen caelen cop.
Dan rimpeld' hy sijn hoofd: dan twee sijn wijnbrauw-bogen
Hiel hy hooghmoedelijck met d'oogen opgetogen.
Soo maecten hy de pracht, het scheen dat hy wel eer
Gewceft had eenen vorst, oft wel een baender-heer.
Al wiste desen loer den prins soo fraey te scheeren,
Nochtans en soud' ick niet voor seker derven sweeren,
Dat hem (hoewel hy sich wel trots en statigh hiel)
Een boerschen treck of twee niet somtijts en ontviel
Met 't vrijven vanden rugh, oft met het hoofd te crauwen,
Of sijn besnotte neus te vagen aen sijn mauwen:

Gelyckerwijs de cat al was sy schoon de bruydt,
 En sagh sy maer een muys de baken quamen uyt:
 Of als de simme noyt haer farsen cost ontleeren,
 En bleef altijd een sim al droegh sy goude cleêren.
 Sooghingh het oock met hem; al wacht' hy't noch soo nauw,
 De sot die keeck nochtans al somtijts uyt de mauw.
 Al was het sterck verboôn, die jonghe hovelingen
 En costen hun oock niet van lacchen meer bedwinghen:
 Dus desen op sijn lip, dien op sijn tonghe beet,
 Den derde decte stracks sijn aenschijn met sijn cleet.
 De heeren quamen in den nieuwen prins begroeten,
 En toonden hunnen dienst met handen en met voeten.
 Hy knickebold' alleen, en dochte 't was genoegh
 Dat hy dus met een oogh sijn eêlmans jonste droegh.

BACCHVS CORT-RYCK.

67

Doen hy dus princelijck de princelijcke seden

Alhier had uytgebeelt, is met hun ingetreden

In een vergulde fael, met Brughs tapijt becleed ;

Alwaer seer costelijck de noenmael stont bereet.

Hier wiert hy boven op den prince-stoel verheven :

Al wat het rijckste was, dat wiert hem aengegeven :

De alder-beste spijs, den alder-besten wijn,

Moest hem al voor-gestelt op d'hooghste plaetse zijn.

Hy at of dranck altijs; sijn wel-gevulde kaken

En stonden nimmer stil. wist wel den prins te maken ;

Want hy al over langh in 't drincken prince was:

Men vulde pot op pot: hy ruymde glas op glas.

Dit stont hem al wel aen. dan ghingh men lustigh spelen

Op alderhande spel ; schalmeyen, luyten, velen ,

Het wiert daer al gehoort, tot dat den tijt quam aen
 Dat elck naer 't lef gerecht fou vande tafel gaen.
 Dan bracht hem met eer-biedt en lieffelijcke tale
 Een baender-heer ten dans in 't midden vande fale :
 En corts na desen dans den crommen-horen clanck,
 Daer wiert een jaght gedaen in 's princen hofs bevanck.
 Philippus uyt een hoeck had eerst gefien fijn teugen,
 Liet oock met fulcken dans en jaght fijn hert verheugen.
 Sijn volck gaf dick wijs oock den toom aen hunnen lach,
 Ia loegen altijt aen tot 't eynde vanden dagh.
 Dan quam hem wederom den tafel-meester viagen,
 Of hy noch niet en was vermocyt van soo te jagen?
 En kuffende fijn hand, bracht hem weer inde fael,
 Alwaer dat stondt gereet een lekker avond-mael.

BACCHVS CORT-RYCK:

69

Men fett' hem weêr op 't hooght . de malle statelighen
 Begoften aen den prins wat vroomer wijn te bringhen
 Met bekêrs over-groot, die hy met vreughd al nam;
 Sijn ooge noyt gepaeyt moght al dat tot haer quam:
 Ia desen vroomen prins, doen hy hem docht te wesen
 Den stercksten vanden hoop, en wiert voor sulcks gepresen;
 Trock menigh stercke treck van d'alder-sterckste wijn,
 Nu vande Spaensche druyf, nu vanden schralen Rhijn.
 De oogen swommen weêr, de tongh liep uyt haer spooren,
 De herssens uyt den band, de sinnen uyt haer voren:
 Den ander-daeghschen slaep quam tot hem wederom,
 De oogen vielen toe, de tonghe wiert heel stom.
 Philippus uyt sijn hoeck quam dan eerst voort-gestrecken,
 En dê den dronckaert weêr in sijne vodden steken,

BACCHVS CORT-RYCK:

En dragen buyten 't hof, bestreken weêr met slijck;
 Op dat hy soude zijn den ghilter-man gelijk.
 Men droegh hem in sijn cleedt en mantel weêr gewonden,
 Men leyd' hem in het slijck daer hy eerst wiert gevonden.
 Hier leyd' hy 't overschot weêrom op sijn manier:
 Maer nu was't vanden wijn dat ghister was van bier.
 Als dan den dagh quam aen , en hy begoft te rijsen
 Wt sijnen diepen slaep, hy moest byna ontvijsen
 Sijn oogen metter hand: maer doen hy niet en sagh,
 Stack bey sijn armen uyt, en taste na den dagh.
 Philippus hadde dan noch een van sijn lakeyen
 Gefonden, en belast dat hy daer sou verbeyen
 Tot 't afgaen vanden slaep; om alles te bespiên,
 En t'huys te bringhen mê al wat hy had gesien.

BACCHVS CORT-RYCK.

71

Hy ghingh nu hier nu daer sijn duyster oogen wenden;
Dan rect' hy d'aermen uyt, dan trock hy in sijn lenden.

Nu fiet hy na de locht, nu wederom na d'eerd:

'Tschijnt dat sijn scееve sin hem ergens mē geneert.

Gelijck een die des nachts gedroomt heeft sonder schroomen

Een aengenamen droom, een vande beste droomen

Van eenigh groot bancket, of van een slemperij;

Als hem den slaep verlaet, hy vindt hem noch al blij:

Dat 't is geweest wat goets, dat can hy wel geweten ;

Maer wat het is geweest, heeft hy in't eerst vergeten :

Ten lesten comt nochtans de blijshchap, en 't bancket

Allenghskens in den sin, dat hem was voor-geset.

'Tghingh soo met desen oock : hy'n wiste niet ten eesten

Met wien hy had geweest, oft in wat maeltijt-feesten;

Nochtans quam hem daer na geheel inijnen moet,
 Dat hy was wel onthaelt, en voor een prins gegroet.
 Dus ghingh hy aen sijn wijf en sijne buer-gesellen
 Het geen waerachtigh vvas, voor eenen droom vertellen :
 Leert hier uyt vvie ghy zijt, en houdt dat voor gevvis,
 Dat al des vverelts vreught maer eenen droom en is.

V. ARNOLDVS VAN MECHELEN Archid. Brug.

Cort begriip van het Privilegie.

Wt cracht van het privilegie by Philippus IV. Coningh van Spaignien/etc. gheco-
 tropeert/wordt verboden binnen den tijdt van ses naestcomende jaeren aen alle
 Druickers ende Boeckvercoopers / nae te drucken/ oft elders ghedruckt te vercoopen
 De oorlogh-stucken vanden Grave van Busquoy. Venus-ban. Bacchus cort-riek, ende de
 andere Menghel-dichten, gedicht door Olivier de VVree, sonder oorslof vanden Auteurs
 van diere/op de verbeurte der boecken alsoo nagedruckt oft vercocht/ende by guldens
 booz elck exemplaar: soo het breeder blijft by de opene brieven daer af zijnde in date
 vanden derden der Maymaent 1625. onderteckent I. le Comte.

Aen u Nicolaus Wierghel hebbe ick toeghelaten de voorsz. dichten te
 drucken ende vercoopen. Gedaeen in Brugge den 20. der boorsz. maent ende jaer.
 Olivier de VVree.